

Sygn. akt III CSK 162/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa S. S.A. w K.
przeciwko K. sp. z o.o. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej
kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być

osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na przesłanki wymienione w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Stwierdził, że w sprawie powstało istotne zagadnienie prawne, które sprowadza się do pytania o charakter roszczenia dochodzonego tytułem wykonania zobowiązania umownego za okres po wypowiedzeniu, gdy - z uwagi na brak współdziałania wierzyciela - dłużnik nie ma możliwości spełnienia świadczenia, mimo gotowości i woli jego spełnienia w umówiony sposób. Zdaniem powoda, rozstrzygnięcia wymaga, czy w takiej sytuacji odpowiedzialność wierzyciela wobec dłużnika ma charakter odszkodowawczy, czy też dłużnik może dochodzić przymusowego wykonania zobowiązania, które ciążyło na wierzycielu. Jedynym przepisem, na potrzebę wykładni którego powołał się skarżący jest art. 471 k.c., a w związku z nim skarżący sformułował wątpliwość, czy przewidziane przez art. 471 k.c. roszczenie odszkodowawcze powinno obejmować także umówione świadczenie za okres wypowiedzenia umowy, skoro odszkodowanie za jej niewykonanie może być dochodzone tylko wtedy, gdy uzyskanie na drodze przymusu umówionego świadczenia nie jest już możliwe.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych, podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu

prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i podanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę. To samo dotyczy przypadku, gdy przepisy, na kanwie których skarżący sformułował zagadnienie prawne w ogóle nie mają zastosowania w sprawie względnie wprowadzie mają w niej zastosowanie, ale okoliczności faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), nie pozwalają na odniesienie się do zagadnienia prawnego sformułowanego przez skarżącego. Taka sytuacja występuje w niniejszej sprawie.

Umowa o świadczenie usług, która łączyła strony niniejszego postępowania ma charakter wzajemny w rozumieniu art. 487 § 2 k.c., co oznacza, że świadczenie jednej ze stron miało być odpowiednikiem świadczenia drugiej. W takiej umowie strony wzajemnie występują w roli wierzyciela i dłużnika. Powodowi należało się zatem uzgodnione wynagrodzenie, ale nie za samą gotowość do świadczenia usług na rzecz pozwanego, lecz za ich wykonanie. Przez czas, gdy umowa wiązała strony i istniały ku temu warunki techniczne, powód mógł dochodzić realnego wykonania umowy. Z ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia wynika, że pozwany 1 marca 2012 r. złożył powodowi oświadczenie o „odstąpieniu od umowy ze skutkiem natychmiastowym” i tego samego dnia powód wydał pozwanemu pomieszczenia wartowni oraz komplet kluczy do niej, a na tę okoliczność strony spisały protokół zdawczo-odbiorczy. W tej zatem dacie powód pogodził się z tym, że zaprzestaje świadczenia usług na rzecz pozwanego, chociaż Sąd Apelacyjny następnie stwierdził, iż brak było podstaw do złożenia przez powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy ze skutkiem natychmiastowym. Skoro od 1 marca 2012 r. powód zaprzestał świadczenia na rzecz pozwanego usług ochrony mienia, to nie może dochodzić wynagrodzenia,

które według umowy należało mu się za wykonanie takich usług, a nie samą gotowość do ich wykonania. Zaprzestając wykonywania umowy powód oszczędził wydatków na koszty, które ponosił w celu spełnienia na rzecz pozwanego umówionego świadczenia. Nie osiągnął jednak założonego zysku i ten został na jego rzecz zasądzony jako odszkodowanie. Innego typu szkód powód, jak przyjął Sąd Apelacyjny, nie udowodnił.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1, art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw